

Még mindig túl sok gyermeket bántalmaznak

Párbeszédre hív az ombudsman és az UNICEF Magyar Bizottsága az ENSZ Gyermekjogi egyezményének 25. évfordulója alkalmából

Budapest, 2014. szeptember 17. – Világszerte tízből hat gyereknél alkalmaznak testi fenytést az UNICEF adatai szerint, a 2 és 14 év közöttiekénél az arány eléri a 80 százalékot. 2012-ben minden ötödik emberölés áldozata gyermek volt, a serdülőkor elején pedig a tanulók harmadát rendszeresen zaklatják. Még mindig 17 ezer gyermek hal meg naponta olyan körülmények között, amelyek megelőzhetők lettek volna. Magyarországon csaknem 200 ezer gyermek veszélyeztetett, évente 6 ezren válnak bűncselekmény áldozatává. Minderről közös nemzetközi gyermekjogi konferenciát tart az UNICEF Magyar Bizottsága és az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala az ENSZ Gyermekjogi egyezménye elfogadásának 25. évfordulóján.

Az elmúlt 25 évben összesen 194 ország írta alá az ENSZ Gyermekjogi egyezményét, amely a világ legszélesebb körben elfogadott emberi jogi dokumentuma. 1989-ben számos ország elismerte, hogy a gyermekeknek különleges védelemhez van joga, és e jogok biztosításának érdekében mindent el kell követni. Magyarországon 1991 óta hatályos az egyezmény.

„Az egyezmény megváltoztatta a gyermekekkel kapcsolatos gondolkodásmódot, hiszen innentől számít általánosan elfogadottnak, hogy a gyermekek aktív szerepet vállalhatnak a közösség és a társadalom életében, ugyanakkor a gyermekkort a felnőttkortól különbözőnek kell tekinteni. Az élet ezen szakaszában a gyermekek növekednek, tanulnak, játszanak és fejlődnek. Bár a gyermekek helyzete az elmúlt időszakban sokat javult, továbbra is rengeteg a tennivaló” – hangsúlyozta Danks Emese, az UNICEF Magyar Bizottság ügyvezető igazgatója.

A szervezet legfrissebb összesítése szerint a világban 2012-ben minden ötödik emberölés áldozata gyermek, tízből hat gyereknél alkalmaznak testi fenytést és a 2 és 14 év közötti korosztályban öt gyermekből négyet bántalmaznak. A serdülőkor elején a tanulók harmadát rendszeresen zaklatják, a 15 év feletti lánygyermekek egynegyedét érte fizikai bántalmazás. A kamaszlányok közel fele úgy gondolja, hogy a férj bizonyos körülmények között jogosan verheti a feleségét.

Magyarországon közel 200 ezer gyermeket veszélyeztettként tartanak nyilván, huszonegyszázvan vannak gyermekvédelmi gondoskodásban, évente pedig körülbelül hatezer gyermek lesz valamilyen bűncselekmény áldozata. A gyermekszegénység aránya magas, körülbelül 26 százalék, amely több mint 400 ezer gyermeket érint.

Ezeket a témákat is érinti az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalában közösen szervezett nemzetközi gyermekjogi konferencia, amelynek fővédnöke Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége, védnöke HE Jo Indekeu, a Belga Királyság magyarországi nagykövete. A konferencián előadást tart Bernard de Vos, belga gyermekjogi ombudsman, a Gyermekjogi Ombudsmanok Európai Hálózatának soros elnöke, valamint Répássy Róbert, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára, Fűrész Tünde, az Emberi Erőforrások Minisztériumának helyettes államtitkára, és számos gyermekvédelmi-gyermekjogi szakember.

„Az emberi jogok tisztelete a gyermekjogok elismerésével kezdődik, hiszen akkor tud a jogkövető felnőtt társadalom felnőni, ha a gyermekeink ismerik a saját és a mások

jogait, ha felismerik az őket érő jogsértéseket és mernek segítséget kérni” – emelte ki Dr. Székely László az alapvető jogok biztosja, aki 2008-at követően utóvizsgálatot folytat a gyermekek és a gyermekekkel foglalkozó szakemberek jogtudatosságáról. Az ombudsman számos vizsgálatot indított hivatalból idén is, egyebek mellett oktatási ügyekben, a gyermekvédelmi rendszer átalakítása, vagy az élelmiszerbiztonsági szabályok gyermekjogi vonatkozása kérdésében, illetve a gyermekbántalmazások kapcsán. Továbbra is érvényesül ugyanis az a tendencia, hogy a gyermekek, ha sérülnek a jogaik, nem fordulnak közvetlenül a hivatalhoz ezért az ombudsmannak kell a problémák feltárásában proaktívan közreműködni.

Közös felhívás

A konferencián az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala és az UNICEF Magyar Bizottsága Alapítványa, „Párbeszéd a gyermekekért” címmel közös felhívást fogalmazott meg, melynek lényegi pontjai a következők:

- A gyermekszegénység elleni és a gyermekjogokért való küzdelemnek gazdasági helyzettől függetlenül prioritást kell élveznie és küzdeni kell a regionális különbségek ellen.
- A gyermekekkel szembeni erőszak bármely formája tilos, ezért biztosítani kell a gyermekvédelem észlelő- és jelzőrendszerének hatékonyabb működését.
- A gyermekeknek meg kell ismerniük jogaikat, hogy felismerhessék az őket érő jogsértéseket. A gyermekjogok kerüljenek be a gyerekekkel foglalkozó szakemberek kötelező képzésébe és a gyerekek oktatásába.
- Jöjjön létre a kormány, a szakemberek, az önkormányzatok és a gyerekek részvételével egy magyar Gyermekjogi innovációs labor – hogy innovatív megoldásokkal még jobban tudjuk érvényesíteni a gyermekek jogait.
- Párbeszédre, érdemi, dialóguson nyugvó átfogó gyermekjogi stratégiára, valamint a gyermekek számára is érthető és elérhető szolgáltatásokra van szükség.

További információ:

Németh Barbara
gyermekjogi munkatárs
UNICEF Magyar Bizottság Alapítvány
barbara.nemeth@unicef.hu

Lux Ágnes
főosztályvezető-helyettes
AJBH
lux.agnes@ajbh.hu